

зили и върху етнографския съставъ на страната, ако и въ много по-слабъ размѣръ, нежели въ Стара Сърбия. Имало е християнски бѣжанци отъ покраинитѣ около Скопие.¹⁾ Тогава сж изгорени градоветѣ Скопие, Велесъ и Щипъ, отъ което е пострадало много турското население. Слѣдъ тия пожари въ подновенитѣ градове се явява по-силенъ български елементъ.²⁾

Прѣзъ XVIII. в. се забѣлѣзватъ въвъ всички македонски градове български махали по краищата, съставени повечето отъ околни селяни, които бързо се множатъ. Прѣзъ това врѣме българско население се появява въ турския Прилѣпъ, заселенъ близо до стария градъ, сега Варошъ, въ турското Енидже Вардаръ, въ Кюпрюлю до стария Велесъ,³⁾ въ Неврокопъ до стария Никополъ.⁴⁾ Появява се цѣлъ български дѣлъ въ Съръ, съсъ махалитѣ Горна и Долна Каменица на западна страна и Арабаджийска Махала на източна страна.⁵⁾ Отъ това врѣме води началото си една малка българска колония въ Драма, която по-сетнѣ се погрѣчила.

Селскитѣ спяхии прѣчили да се изселятъ селянитѣ отъ тѣхнитѣ спяхилъци въ градоветѣ; но градскитѣ полузависни паши прѣзъ това врѣме благоприятствували да се усиля християнскиятъ елементъ въ градоветѣ, съ което увеличавали своитѣ доходи.⁶⁾ Тогазъ се наченалъ и силенъ български напливъ въ Солунъ, който постоянно се губилъ въ грѣцка маса и едва къмъ половината на XIX. в. се удържатъ българи въ тоя градъ.

Прѣзъ XIX. в. българското население въ Македония се умножава извънредно много, особно слѣдъ Кримската война. Близу до 1835. год. сѣверо-западнитѣ части на страната страдатъ отъ арнаутски нахлувания. Освѣнъ това, прѣзъ първата половина на тоя вѣкъ, страната се опустошава на два пѣти отъ чума.⁷⁾ Тешърна къмъ половината на столѣтието настая относително спокойствие и по-голѣма сигурность за живота и имота на християнското население. Отъ тогава за половина вѣкъ българитѣ въ градоветѣ се умножаватъ тройно и четворно, а въ селата се удвояватъ и утрояватъ. Нѣмаме на рѣдъ какви-годѣ положителни числа отъ чужди пѣтници за

¹⁾ Материали по изучаванieto на Македония, София, 1896. стр. 554.

²⁾ В. Кънчовъ, Градъ Скопие. П. С. LV—LVI. 101.

³⁾ К., Сегашното и недавното минало на градъ Велесъ, П.С. XXXIX. 346.

⁴⁾ * * * Пѣтуване по долинитѣ на Струма, Места и Брегалица. Сб.М. XII. 212—213.

⁵⁾ Все тамъ, 483.

⁶⁾ Все тамъ, 482.

⁷⁾ Охридски лѣтописни бѣлѣжки, 27; * * * Пѣтуване по долинитѣ на Струма, Места и Брегалица. Сб. М. XII. 344.